

Experts de la UOC detecten que els projectes de programari lliure no funcionen de manera democràtica

Una anàlisi de 25 projectes de codi obert mostra que són poc transparents, que tenen coordinadors que actuen unilateralment i no escolten prou les seves comunitats.

Els principis del moviment de programari lliure són la defensa del desenvolupament obert (el codi és públic) i col·laboratiu (la comunitat participa en l'evolució d'aquest programari). Però aquests objectius no sempre s'acompleixen i el teòric funcionament democràtic que caldria esperar-ne, tampoc. Aquesta és la principal conclusió a què han arribat en el grup de recerca [SOM](#) Research Lab de l'Internet Interdisciplinary Institute ([IN3](#)) de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Dos membres d'aquest grup de recerca han analitzat els 25 projectes més populars de [GitHub](#), la plataforma en línia per excel·lència que allotja la pràctica totalitat dels projectes de codi obert avui dia i on hi ha més de 10 milions de projectes. És el primer cop que uns investigadors analitzen els mecanismes interns de participació d'aquest tipus de projectes.

Segons han observat els investigadors, dels 25 projectes tan sols un explica clarament com es governa el projecte (qui pren decisions i quan ho fa), set més en donen alguna petita indicació mentre que la resta, que representa el 68% dels projectes analitzats, no explica res sobre aquestes qüestions. I els que en diuen alguna cosa, tampoc no segueixen pràctiques democràtiques. Així, doncs, cap dels 25 projectes analitzats no segueix cap mena de procés democràtic de funcionament.

Usuaris frustrats

Segons aquests investigadors, la majoria dels projectes de programari crítics envers el funcionament de la nostra societat són, en realitat, a les mans d'un reduït grup de persones que poden escoltar més o menys les peticions dels usuaris (pel que fa a errors per esmenar, noves prestacions per afegir/modificar, nous components per integrar) però que en cap cas no se senten obligades a atendre-les ni, com a mínim, a explicar com decideixen si les escolten o no. Així, no és estrany sentir frases de l'estil d'«És que hem de protegir els usuaris d'ells mateixos» o «No en saben prou per a poder opinar». Encara pitjor, alguns d'aquests projectes, fins i tot alguns de força coneguts com WordPress o Linux, adopten la figura del «dictador benvolent per a tota la vida» que en qualsevol moment pot prendre decisions completament unilaterals sense tenir en compte l'opinió de la comunitat.

Segons Jordi Cabot, director del SOM i professor d'investigació ICREA a la UOC, «aquest fet perjudica i frustra clarament els usuaris, que no tenen manera d'influir directament en el futur del programari com sí que ho poden fer en l'evolució del seu entorn social, on no saber de lleis, per exemple, no els treu el dret d'opinar i votar de manera vinculant». Per a Cabot, «el programari ha influït molt positivament en les millores democràtiques de la nostra societat, per exemple, permetent l'aparició de la democràcia electrònica. Potser ja és hora de portar la democràcia al programari mateix».

Eines per a la transparència

Per canviar aquesta situació, des de [SOM](#) Research Lab elaboren una sèrie d'eines i recomanacions per a transformar els processos de desenvolupament de programari en processos democràtics i transparents en què cada projecte pugui definir explícitament les regles de decisió. Un cop definides, aquestes regles es podran monitorar i automatitzar amb l'objectiu de produir un programari que realment respongui als interessos de la comunitat. En aquest sentit, esperen començar a tenir els primers resultats concrets a mitjan 2016.

El grup de recerca [SOM](#) Research Lab va començar fa un parell d'anys una línia general d'investigació sobre l'anàlisi del món del codi obert dins d'un projecte d'investigació a termini mitjà que aquests anys vinents se centrarà, sobretot, en l'estudi de les eines democràtiques en aquests entorns. Tenen previst demanar finançament a Europa per a poder estudiar amb més detall el desenvolupament participatiu de programari.

Barcelona, 4 de maig de 2016

Oficina de Mitjans de Comunicació

Universitat Oberta de Catalunya
93 253 23 35 / 609 569 434/ 620 041 736
Av. Tibidabo, 39. 08035 Barcelona
gpremsa@uoc.edu / [UOC News](#)